

Ledeniki Severne Amerike

Ameriška založba Fulcrum Publishing (350 Indiana Street, Suite 350, Golden Colorado 80401, USA) je letos izdala priročnik **Sue A. Ferguson** Ledeniki Severne Amerike (176 strani, 14,95 USD).

Slovenci nimamo svojih ledenikov; kot alpinisti, smučarji, odpravarji in pohodniki pa se z njimi srečujemo vse pogosteje, zato bo prav, da o njih vemo kaj več.

S. Ferguson je knjigo posvetila ledenikom Severne Amerike, vendar se ti v fizikalnih osnovah ne razlikujejo od ledenikov na drugih celinah in v drugih predelih. Vsebina je stvarna, razumljiva, včasih hudomušno predstavljena, da bi bila laikom lažje dostopna.

V prvih osmih poglavjih se seznanimo z osnovnimi fizikalnimi pojavi, ki spremljajo nastanek ledenika. Tistim, ki so predelali kakšno knjigo o snegu in plazovih, bodo nekateri pojmi že znani. Sicer pa nas pisateljica pouči, kako ločiti ledenik od snežišča, kako iz neznanske množice snežnih kristalov nastaja led, kako ledeniki preminejo. Seznanimo se z mehanizmi gibanja ledenikov, z nastajanjem vsakovrstnih ledeniških razpok, serakov, ledeniških mlinov, z zadrževanjem voda v osrčju ledenih velikano, z ledeniški »gobami«, s podori ledu, kamenja in serakov, z nastankom in vrstami moren, ledeniških jezer, močvar in še marsičem.

Kdor ima opravka z ledeniki, ve, da so srečanja z njimi lahko več kot zahtevna. Spriču tega se 9. in 10. poglavje ukvarjata s hojo po ledenikih in potrebno osebno in tehnično opremo, kar nam je več ali manj znano iz priročnikov o hoji in gibanju v ledeniških gorah oziroma v zimskih razmerah.

V prilogah se srečamo s poučnim, kratkim popisom severnoameriških ledenikov ter z glosarjem (slovar z razlago) manj znanih pojmov s področja vede o snegu in ledenikih.

Poučno branje priporočam; spoznavajmo svet, ki mu poklanjamo svojo pozornost in naklonje-

***

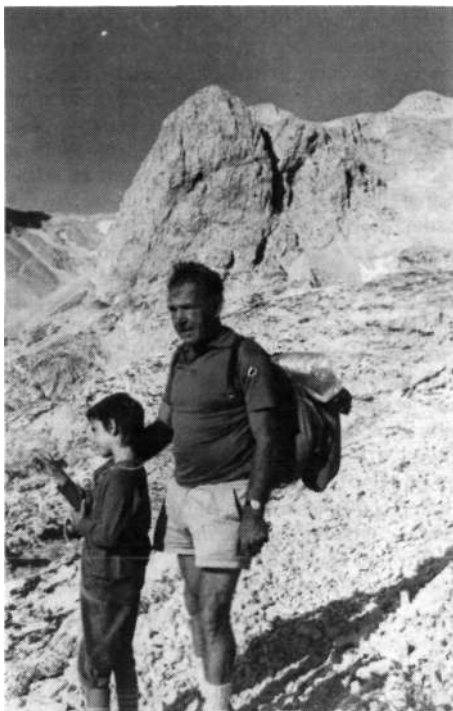
Pavle Šegula

društvene novice

Borisu Jurci v spomin (3. 3. 1910-29. 6. 1990)

Ko se približujemo stoti obletnici delovanja planinske organizacije v Sloveniji, se moramo v tem letu slavja spomniti vsaj nekaterih vidnih in prizadevnih organizatorjev planinstva, ki doslej pozabljeni niso našli poti v javna glasila. Sem nesporno sodi **Boris Jurca**, ki je dolga leta javno deloval v Kopru, bil povezan v PD Koper in dva mandata predsedoval temu društvu.

Iz družinske kronike Jurčevih in iz pripovedi

Borisove soproge **Irme Jurca** povzemam nekaj izsekov iz življenja tega planinca.

Borisa Jurco, rojenega v Logatcu, so planine prevzele že kot otroka, ko je kot šolarček hodil na počitnice k teti v Kranjsko Goro in se tam s pastirci in vrstniki podil za ovčami po Vršiču in Slemenu. V dijaških letih je postal član PD v Mariboru; takrat je obiskoval pohorske vrhove, zlasti so več veljale zimsko-smučarske ture *na Pohorju*. Med tednom je zahajal v telovadnico Sokola, kjer se je zbiralo domoljubno in napredno dijaštvo. Sokolu in kasneje Partizanu je ostal vseskozi zvest.

Sledila so leta druge vojne in z njo povezano gorje. Najprej je leta 1941 doživel izgnanstvo vse družine v Srbijo, zatem partizanska leta in končno srečno vrnitev v Slovenijo leta 1945. Zadnja vojna zima v Bosni mu je pustila pomrznite noge, kar je trajno čutil, vendar ga to ni odvrnilo od hribov. Nasprotno, gore so mu pomagale vrniti moč, zato se je vseskozi zatekal v njihovo varstvo. Sledila je povojna obnova domovine. Službena pot ga je v petdesetih letih pripeljala v Slovensko Primorje, v Koper, kjer je kot finančni strokovnjak oziroma načelnik za finance deloval v takratnem OLO (okraj) Koper. Sodelavci se ga spominjajo kot skromnega, poštenega tovariša, izredno delovnega, natančnega, toda dostopnega za vse pobude in probleme.

V takratnem Kopru, ki je postal sedež več upravnopolitičnih, gospodarskih in kulturnih institucij, so se razvijale tudi druge dejavnosti na